



Internetowe źródła informacji o bezpieczeństwie i zdrowiu w pracy

Witryna Health and Safety Executive (HSE)

Artykuł jest kontynuacją prezentacji na łamach „Bezpieczeństwa Pracy” najlepszych internetowych źródeł informacji z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Zaprezentowano portal Health and Safety Executive (HSE) z Wielkiej Brytanii, który wg firmy ALEXA jest najczęściej wykorzystywany wśród europejskich rządowych portali związanych z tą tematyką. Omówiono strukturę portalu i zakres zawartych tam informacji. HSE pełni rolę Angielskiego Krajowego Centrum Informacji o BHP (CIS).

Internet information sources on OSH. The portal of the Health and Safety Executive (HSE)

This article is a continuation of the cycle describing Internet OSH information sources. It presents the portal of the UK Health and Safety Executive (HSE), which – according to the ALEXA survey company – is the most often used portal among the European governmental OSH websites. The article discusses the structure and the scope of information in this portal. HSE is the British National CIS Centre.

mgr BARBARA SZCZEPANOWSKA

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy

Wstęp

Artykuł ten stanowi kontynuację cyklu opracowań na temat międzynarodowych internetowych źródeł informacji o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Źródła informacji pełnią bardzo ważną rolę w rozwoju nauki – dostęp do aktualnych i wiarygodnych danych o teoretycznych i praktycznych osiągnięciach w kraju i za granicą jest często podstawą opracowywania nowych rozwiązań, a także prawidłowego wykorzystywania już istniejących, co jest szczególnie istotne w bezpieczeństwie i higienie pracy.

Jedną z wielu instytucji, których portale stanowią ważne źródła informacji w zakresie europejskiej problematyki bezpieczeństwa pracy, jest Health and Safety Executive (HSE), rządowa placówka Wielkiej Brytanii (UK).

Health and Safety Executive (HSE)

Za egzekwowanie przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa w pracy w Wielkiej Brytanii do 1 kwietnia 2008 r. ponosiły odpowiedzialność lokalne władze oraz pełniące główne funkcje kontroli i nadzoru dwie organizacje: Komisja ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa (HSC – Health and Safety Commission) oraz Inspektorat Zdrowia i Bezpieczeństwa Pracy (HSE – Health and Safety Executive)¹.

W dniu 1 kwietnia 2008 r. nastąpiło połączenie obu instytucji w jedną, stanowiącą nowoczesną platformę dla dalszego rozszerzania i unowocześniania zasad bezpieczeństwa i zdrowia w pracy w Wielkiej Brytanii [1]. Instytucja przyjęła nazwę Health and Safety Executive (www.hse.gov.uk) [2]. Jej zadaniami są m.in.: ochrona pracowników przed zagrożeniami zawodowymi, prowadzenie kontroli zakładów pracy oraz egzekwowanie przepisów z dziedziny bhp. Wśród ponad 4000 pracowników HSE są inspektorzy pracy, doradcy polityczni, technolodzy i naukowcy oraz specjaliści z zakresu medycyny i technologii. Wielu specjalistów to wykształceni inspektorzy, którzy często uczestniczą w dochodzeniach lub prowadzą je w związku z wypadkami przy pracy i zdarzeniami wypadkowymi. Strukturę terenową HSE tworzą biura regionalne i lokalne, w których pracują terenowi inspektorzy pracy. HSE współpracuje także blisko z ponad 400 organami władz lokalnych w Anglii, Szkocji i Walii, których obowiązkiem jest m.in. wprowadzanie w życie przepisów bhp.

HSE realizuje zadania poprzez prowadzenie badań, działalność informacyjną, doradczą i wydawniczą, upowszechnianie informacji o szkoleniach, nowych i zaktualizowanych wymaganiach prawnych (*regulations*) i kodeksach dobrych praktyk, inspekcji, kontroli i egzekwowaniu, czyli wprowadzaniu w życie przepisów prawnych z zakresu bhp.

Mimo że większość badań naukowych prowadzona jest przez wykonawców zewnętrznych, HSE utrzymuje swoją ważną agencję wewnętrzną – Laboratorium ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Pracy (Health and Safety Laboratory – HSL). Głównym zadaniem HSL jest prowadzenie badań naukowych i wykonywanie zadań związanych np. ze zdarzeniami wypadkowymi. HSL opracowuje naukowe i techniczne porady dla innych zespołów działających w ramach HSE, przygotowuje ekspertyzy potrzebne w dochodzeniach prowadzonych w związku z wypadkami i zagrożeniami w pracy.

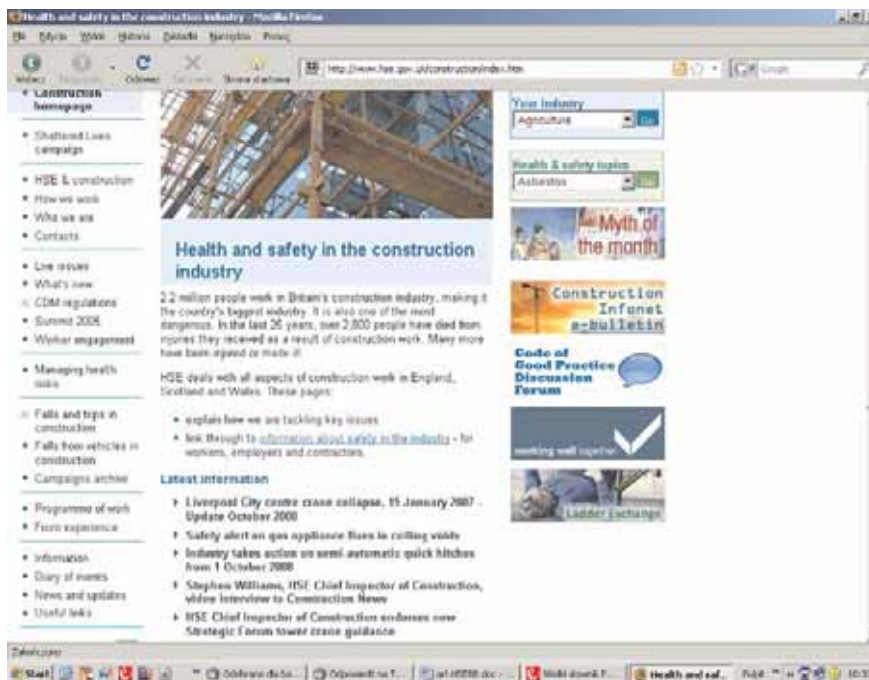
HSE ma także swoje placówki regionalne, zlokalizowane w 9 miastach Wielkiej Brytanii. Health and Safety Executive pełni rolę Brytyjskiego Krajowego Centrum Informacji o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy CIS, będąc członkiem międzynarodowej sieci Krajowych, Współpracujących i Regionalnych Centrów Informacji CIS.

Sieć Centrów CIS stale się rozwija i obecnie obejmuje ok. 150 Centrów CIS, zlokalizowanych w ponad 100 krajach na prawie wszystkich kontynentach. Główną placówką sieci jest Międzynarodowe Centrum CIS działające od 1959 r. w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy ILO w Genewie (www.ilo.org/cis) [3]. Centra CIS gromadzą i rozpowszechniają informacje z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, opracowują źródła informacji, np. bazy danych, wydawnictwa w formie drukowanej i elektronicznej, a także rozpowszechniają informacje poprzez zasoby internetowe, opracowując portale i witryny internetowe. W Polsce zadania Krajowego Centrum CIS realizuje CIOP-PIB od 1960 r., a więc prawie od początku istnienia sieci. Dzięki współpracy z tą siecią Centrum to rozpowszechnia za granicą informacje o polskim piśmiennictwie i osiągnięciach w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, a także wykorzystuje tę współpracę do udostępniania w kraju informacji o bhp w innych krajach w formie drukowanej i elektronicznej (www.ciop.pl/1568.html) [4].

¹ Tłumaczenia na jęz. polski nazw ustawy i obu instytucji przyjęto zgodnie z wersją zamieszczoną na polskojęzycznych stronach portalu HSE



Rys. 1. Strona główna portalu HSE
Fig. 1. Main web page of the HSE portal



Rys. 2. Strona portalu HSE dotycząca budownictwa
Fig. 2. HSE web page on the construction industry

Portal HSE

HSE utrzymuje i aktualizuje portal internetowy, który jest wysoko oceniany przez osoby zainteresowane problematyką bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, czego dowodem jest bardzo duża liczba wejść na strony internetowe tej instytucji. Według firmy ALEXA, badającej wykorzystanie portali i witryn internetowych na świecie (www.alexacom) [5] portal Health

and Safety Executive jest na pierwszym miejscu w grupie europejskich portali instytucji i organizacji rządowych, zajmujących się problematyką bezpieczeństwa i zdrowia w pracy (stan na 22.10.08). Według badań tej samej firmy portal Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego (CIOP-PIB) jest obecnie w europejskiej czołówce.

Portal HSE stanowi nie tylko źródło informacji o pracach prowadzonych w ramach tej

instytucji, ale także udostępnia wiele danych i informacji dotyczących różnych aspektów problematyki bezpieczeństwa i zdrowia w pracy zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i za granicą. Jest prowadzony w języku angielskim, szeroko rozpowszechnionym na całym świecie, co zwiększa także dostępność zawartych tam informacji.

Strona główna portalu HSE (rys. 1.) zawiera pogrupowane hasłowo kategorie, zamieszczone w paskach informacyjnych oraz kolumnę, w której wyświetlane są najnowsze wiadomości. Na stronie głównej znaleźć można również odnośniki do podstron o pomocy (*help*), indeksu A-Z, wykazu nazw grup tematycznych portalu (*sitemap*). Istnieje także możliwość zadania pytania HSE (*feedback*) oraz m.in. zadania pytania ekspertowi, zgłoszenia wypadku przy pracy przez telefon lub Internet (RIDDOR) oraz zgłoszenia zażalenia na pracę HSE. Strona jest dostępna w kilku wersjach językowych, w tym po polsku.

HSE prowadzi także usługi informacyjne w formie infolinii. Odnośniki na stronach internetowych umożliwiają zasięgnięcie informacji na temat problematyki bhp w ponad 100 językach, m.in. po polsku.

W lewym menu strony głównej znaleźć można informacje m.in. o HSE, strategiach i planach tej instytucji, wydawnictwach, statystykach wypadków i chorób zawodowych w Wielkiej Brytanii, o pracach naukowo-badawczych. Zamieszczono tam m.in. często poszukiwane podstawowe informacje dla osób prowadzących własne firmy (*businesses*), dane dla pracowników (*workers*), dla osób zainteresowanych przepisami prawnymi (*legislation*), odnośnik umożliwiający zgłoszenie wypadku (*report an accident*), zamówienie wydawnictwa HSE oraz skorzystanie z infolinii.

W prawej części strony głównej portalu HSE zapewniono możliwość wyszukania informacji w podziale na rodzaje przemysłów oraz tematy związane z bhp (np. azbest). Można także zapoznać się z „mitem miesiąca” (*myth of the month* – gdzie dementowane są nieprawdziwe czy wręcz absurdalne informacje na temat bhp, publikowane w środkach masowego przekazu) oraz z najnowszymi doniesieniami (*hot topics*), w tym – z nagraniami tekstów, np. wywiadów (*podcast*), elektronicznym biuletynem, informacjami o nowych nuklearnych reaktorach czy unijnym systemie rejestracji substancji chemicznych REACH.

Osobna grupa tematów, o których można uzyskać informacje poprzez ten portal, dotyczy różnych aspektów bezpieczeństwa pracy w poszczególnych zawodach. Przewidziano następujące grupy informacji: catering, produkcja cementu, ceramika, substancje chemiczne, sprzętanie, produkcja betonu, budownictwo (rys. 2.), rolnictwo, transport lotniczy, wojsko, biocydy i pestycydy, nurkowanie, praca w dokach, szkolnictwo, przemysł maszynowy, rozrywka i wypoczynek, wybuchy, pożary i służby

ratownicze, przemysł spożywczy, przemysł obuwniczy, gazowniczy, szklarski, fryzjerstwo, transport, służba zdrowia, produkcja cegieł, pralnie, przemysł skórzany, samorządy lokalne (*local government*), przemysł wytwórczy (*manufacturing*), górnictwo.

Dostęp do tych grup informacji zapewniono poprzez specjalną wyszukiwarkę, której okno znajduje się w górnej prawej części stron internetowych (*our industry*). Na stronach związanych z branżami przemysłu podane są m.in. odnośniki do najnowszych przepisów prawnych, do tekstów ważnych dokumentów, wydawnictw HSE, opisów wypadków, stron internetowych kampanii związanych z bhp w danym przemyśle oraz linki do innych portali związanych z tą tematyką.

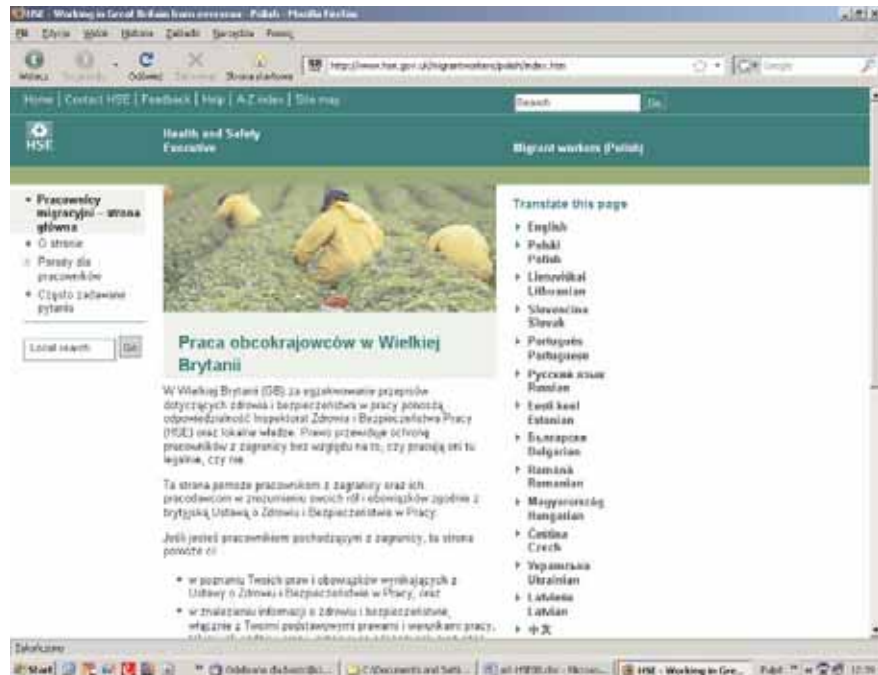
Do kolejnej grupy tematów można dotrzeć poprzez odnośnik „HSE website site map” lub przez specjalne okno “Health and safety topics”. Obecnie jest tam omówionych 69 tematów, m.in.: azbest, syndrom chronicznego zmęczenia, ergonomia, hałas czy REACH i wiele innych. Odpowiednie strony zawierają zamieszczone w trzech kolumnach odnośniki do najnowszych informacji, tekstów przepisów prawnych i różnych danych związanych z ochroną pracowników wykonujących prace w określonej dziedzinie.

W portalu HSE można znaleźć także informacje dotyczące badań naukowych (*Science and research*) oraz zagadnień związanych z kontrolą wprowadzania w życie przepisów prawnych dotyczących m.in. bhp (*Legal enforcement*). W ramach tej grupy odnośników zapewniono dostęp m.in. do odpowiednich baz danych (*Notices database and Prosecutions database*), a także do opisów prawdziwych sytuacji wypadkowych oraz związanych z nimi działań HSE.

Warto podkreślić, że w ramach portalu HSE w różnych miejscach zamieszczono odnośniki do opisów prawdziwych wydarzeń, wypadków przy pracy, wywiadów z osobami (np. wypowiedzi osób pracujących z azbestem). Podnosi to wartość informacyjną tego portalu i zwiększa jego wiarygodność.

Udogodnieniem dla imigrantów w Wielkiej Brytanii jest zapewnienie poprzez portal HSE dostępu do istotnych informacji oraz porad dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa pracy w tym kraju. Opracowano je z myślą o pracodawcach oraz o pracownikach, zarówno zatrudnionych legalnie, jak i nielegalnie, bez względu na rodzaj ich zatrudnienia i status migracyjny. Strony te opracowano w różnych językach, w tym po polsku (rys. 3.). Zamieszczono tu informacje m.in. o obowiązkach pracowników i pracodawców, o przepisach prawnych, linki do odpowiednich wydawnictw HSE w danym języku, często zadawane pytania, dane adresowe instytucji, które mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów, z jakimi może się zetknąć pracownik lub pracodawca.

HSE opracowuje i publikuje w różnych językach (w tym po polsku) wiele użytecznych



Rys. 3. Strona główna witryny HSE dla pracowników migracyjnych w języku polskim

Fig. 3. Main web page of the HSE website for migrant workers (in Polish)

bezpłatnych i odpłatnych wydawnictw, związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem w pracy. W ramach portalu można dotrzeć do pełnych informacji o tych publikacjach, a także zamówić potrzebne pozycje – przez telefon lub on-line poprzez odnośnik „Publications” na stronie mapy serwisu lub „Order a publication”, który wraz z numerem telefonu zamieszczony jest na różnych stronach portalu.

Portal Health and Safety Executive umożliwia dostęp do wielu innych informacji, np. elektronicznego biuletynu tej instytucji, do filmów, opisów zaistniałych wypadków przy pracy, różnych baz danych, materiałów statystycznych, portali innych instytucji związanych z bhp w Wielkiej Brytanii i poza jej granicami, informacji o prowadzonych kampaniach (np. prowadzonej obecnie kampanii uświadamiającej o zagrożeniach azbestem). Umożliwia także dostęp do informacji związanych z bezpieczeństwem społeczeństwa (*Communities*). Opracowano także osobne strony internetowe dla Szkoci.

Podsumowanie

Portal HSE (wg firmy ALEXA) stanowi najczęściej odwiedzane europejskie rządowe internetowe źródło informacji z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Umożliwia dostęp do wielu ważnych informacji z zakresu

bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, stanowi też ważne źródło danych o brytyjskich najnowszych przepisach prawnych z zakresu bhp, a także o wprowadzaniu ich i przestrzeganiu w różnych instytucjach. Portal zawiera ponadto informacje o prawach i obowiązkach pracodawców i pracowników. Możliwość zasięgnięcia informacji w ponad 100 językach, stała całodobowa infolinia, dostęp do tekstów poradników, strony portalu w różnych językach, możliwość różnojęzycznych konsultacji u ekspertów – wszystko to ułatwia zatrudnionym w Wielkiej Brytanii pracownikom brytyjskim, a także cudzoziemcom, wykonywanie zadań zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pracy.

PIŚMIENNICTWO

- [1] <http://www.dwp.gov.uk/mediacentre/pressreleases/2008/apr/emp070-010408.asp>
oraz: <http://www.hse.gov.uk/aboutus/furtherinfo/merger.htm>
oraz: <http://www.hse.gov.uk/aboutus/hseboard/index.htm>
- [2] Portal *Health and Safety Executive* (HSE): <http://hse.gov.uk>
- [3] Witryna Międzynarodowego Centrum CIS, w ramach portalu Międzynarodowej Organizacji Pracy ILO: www.ilo.org/cis
- [4] Witryna Polskiego Krajowego Centrum CIS w ramach portalu CIOP-PIB: www.ciop.pl/1568.html
- [5] Portal firmy ALEXA: www.alexam.com

Publikacja przygotowana na podstawie wyników uzyskanych w ramach I etapu programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” dofinansowanego w latach 2008-2010 w zakresie zadań służb państwowych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Główny koordynator: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy